

Znanstveno-stručni skup

Općina Rakovica u prošlosti i sadašnjosti

Drežnik Grad, Rakovica
7. i 8. listopada 2022.

Organizator:
Udruga Podplješivički graničari

Udruga „Podplješivički graničari“ Zagreb

Znanstveno-stručni skup

Općina Rakovica u prošlosti i sadašnjosti

Pokrovitelji:

Općina Rakovica

NAKLADA SLAP

Program skupa

Petak, 7. listopada 2022.

Lokacija: Vatrogasni dom Drežnik Grad, Drežnik Grad 113

13:30 – 14:00 Okupljanje i piće dobrodošlice

14:00 – 14:30 Svečano otvaranje skupa

1. Dugo 19. stoljeće

(moderator: Želimir Prša)

14:30 – 14:45 Ivo Mišur: Teritorijalno širenje Habsburške Monarhije u Lici 1791.

14:45 – 15:00 Željko Holjevac: Sukobi na ličko-bosanskoj granici (1815. – 1846.)

15:00 – 15:15 Željko Karaula: Neuspjeli ustanak 1871.: Eugen Kvaternik i Rakovica – prilike, ljudi i događaji

15:15 – 15:30 Rasprava

15:30 – 16:00 Stanka

2. Od jugounitarizma do komunizma (1918. – 1989.)

(moderator: Ivo Mišur)

16:00 – 16:15 Andrija Jelkić: Društveno-politička kretanja u općinama Rakovica i Drežnik Grad u razdoblju monarhizma (1918. – 1941.)

16:15 – 16:30 Želimir Prša: Općine Rakovica i Drežnik Grad u Drugom svjetskom ratu (1941. – 1945.)

16:30 – 16:45 Drago Brajdić: Općine Rakovica i Drežnik Grad u poratnim godinama Drugog svjetskog rata

16:45 – 17:00 Igor Vukić: Sudbina Jurja Paršića – ratnog jasenovačkog, a poratnog zavaljskog i drežničkog župnika

17:00 – 17:15 Rasprava

17:15 – 17:30 Stanka

3. Domovinski rat i nastanak samostalne Republike Hrvatske

(moderator: Marko Kolić)

17:30 – 17:45 Ante Nazor: Prostor današnje općine Rakovica u Domovinskom ratu – prema izvorima nastalim za vrijeme srpske okupacije

17:45 – 18:00 Nenad Grgurica: Carinski sustav na širem području Općine Rakovica od Domovinskog rata do otvaranja graničnog prijelaza Kordunski Ljeskovac 2017.

18:00 – 18:15 Rasprava

18:15 – 18:30 Zatvaranje prvog dana skupa

Subota, 8. listopada 2022.

Lokacija: Osnovna škola Eugena Kvaternika Rakovica, Rakovica 95

12:30 – 13:00 Okupljanje i piće dobrodošlice

13:00 – 13:15 Otvaranje drugog dijela skupa

4. Društveni razvoj i promjene na području današnje općine Rakovica (moderator: Želimir Prša)

13:15 – 13:30 Gordana Poznanović Kovačević: Geografska obilježja i demografija prostora današnje općine Rakovica

13:30 – 13:45 Janja Brajdić: Povijesni razvoj župa Rakovica i Drežnik Grad

13:45 – 14:00 Marko Kolić: Prilozi za povijest školstva na području današnje općine Rakovica do 1941.

14:00 – 14:15 Tea Kasumović: Kulturna i strukovna društva na području današnje općine Rakovica od kraja 19. stoljeća do danas

14:15 – 14:30 Rasprava

14:30 – 15:00 Stanka

5. Turizam – sadašnjost i budućnost (moderator: Marko Kolić)

15:00 – 15:15 Tihana Oštrina: Prirodna baština općine Rakovica

15:15 – 15:30 Anamarija Bogović: Materijalna i nematerijalna kulturna baština općine Rakovica

15:30 – 15:45 Mira Špoljarić: Razvoj i perspektive turizma općine Rakovica

15:45 – 16:00 Rasprava i završetak znanstveno-stručnog skupa

Sažeci izlaganja

Petak, 7. listopada 2022.

Ivo Mišur

Udruga Podplješivički graničari Zagreb

Teritorijalno širenje Habsburške Monarhije u Lici 1791.

Austrijsko-turski rat (1788-1791.) bio je dio vojno-političke operacije čiji je cilj bio provedba "Grčkog projekta" ruske carice Katarine Velike, koja je na jugoistoku Europe planirala proširiti ruski utjecaj obnovom Bizantskog Carstva i formiranjem novih teritorija poput Dacije. Projekt je predviđao teritorijalno širenje Mletačke Republike i Habsburške Monarhije, koja je trebala dobiti područja današnje Srbije, BiH, Crne Gore i dijela Albanije te tako ostvariti svoj strateški cilj prodora na istok. Neuspješna vojna kampanja završila je minimalnim teritorijalnim proširenjima u kojima je Habsburška Monarhija mirom u Svištovu dobila Dvor na Uni, Cetingrad, Drežnik, Ličko Petrovo Selo, Zavalje, Lapac i Srb. U radu se donose i popisi vojnika iz Like koji su se borili u austrijskoj vojsci.

Željko Holjevac

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar Zagreb

Sukobi na ličko-bosanskoj granici (1815. – 1846.)

Sukobi s osmanskim podanicima iz Bosne na krajiškom kordonu, zaustavljeni kaznenom ekspedicijom francuskog maršala Marmonta 1810. i obnovljeni turskom provalom kod Cetina 1813. prilikom raspada francuske vlasti u Ilirskim pokrajinama, nastavljeni su u razdoblju od 1815. do 1846. zbog čestih pljačkaških upada Osmanlija i njihovih podanika iz zapadne Bosne ili „Turske Hrvatske“ na pogranična područja Ličke i Otočke pukovnije pod habsburškom vlašću. Cilj je ovoga priloga osvjetliti panoramu tih zbivanja na temelju uvida u stručnu literaturu i arhivsko gradivo.

Željko Karaula

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Zavod za znanstveno-istraživački i umjetnički rad u Bjelovaru

Neuspjeli ustanak 1871.: Eugen Kvaternik i Rakovica – prilike, ljudi i događaji

U radu će se na osnovi arhivskih izvora uglavnom iz Hrvatskog državnog arhiva te djelomično iz austrijskih arhiva, periodike te stručne literature obraditi širi kontekst događaja prije i poslije Kvaternikova ustanka u Rakovici 8 – 11. 10. 1871. U fokusu rada neće biti sam ustanak, već specifične lokalne okolnosti koje je Eugen Kvaternik sa svojim ljudima želio iskoristiti za podizanje ustanka. Također će se dati opis sudjelovanja lokalnih ljudi iz toga kraja (stanovnici sela Broćanac, Rakovica, Mašvina, Plavča Draga i Močvila) koji su znatno pomogli i sudjelovali u ustanku, ali i onih koji su na kraju izdali Kvaternika i njegovu revolucionarnu pravašku grupaciju i omogućili da ustanak propadne u krvi.

Andrija Jelkić

Udruga Podplješiviči graničari Zagreb

Društveno-politička kretanja u općinama Rakovica i Drežnik Grad u razdoblju monarhizma (1918. – 1941.)

Godine 1918. hrvatske zemlje postaju dijelom novostvorene države Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, od 1929. godine Kraljevine Jugoslavije. Općine Rakovica i Drežnik Grad administrativno su bile pripale slunjskom kotaru. Prema službenom popisu stanovništva iz 1931. godine, Kotar Slunj je imao 45 829 stanovnika i dijelio se na šest općina – Rakovica, Drežnik, Slunj, Veljun, Cetingrad i Primišlje. Srbi su činili relativnu većinu stanovništva; bilo ih je 24 352 (53,5 %), dok je Hrvata bilo 21 470 (46,5 %).

U općinama Rakovica i Drežnik većinsko stanovništvo bilo je hrvatsko. Naselja ovih općina bila su siromašna; dominiralo je bavljenje stočarstvom i poljoprivredom, a industrije gotovo da nije ni bilo. Sam rad bavit će se detaljnije brojnim problemima s kojim se tadašnje stanovništvo svakodnevno susretalo. Tijekom razdoblja monarhizma u društveno-političkom životu na ovome prostoru djelovale su brojne stranke; najznačajnije su bile Hrvatska seljačka stranka, Hrvatska stranka prava, Samostalna demokratska stranka, Narodna radikalna stranka te Komunistička partija Hrvatske. Svakako treba istaknuti i pojavu organiziranih četnika koji su, uz pomoć političkih ili policijskih vlasti, činili nasilje nad političkim neistomišljenicima, pretežno Hrvatima. U općinama Rakovica i Drežnik Grad bile su osnovane i nenaoružane postrojbe Hrvatske seljačke zaštite s ciljem zaštite hrvatskih seljaka od nasilja velikosrpskih elemenata.

Kritičkom analizom dostupne literature, u ovome će se tekstu analizirati glavna društveno-politička kretanja u općinama Rakovica i Drežnik, u kontekstu širih političkih okolnosti toga vremena, kao i njihovi najvažniji sudionici.

Želimir Prša

Udruga Podplješivički graničari Zagreb
Škola za modu i dizajn Zagreb

Općine Rakovica i Drežnik Grad u Drugom svjetskom ratu (1941. – 1945.)

Rad će prikazati prostor općina Rakovica i Drežnik Grad u vihoru Drugog svjetskog rata. Ove općine bile su djelom kotara Slunj, odnosno novoformirane velike župe Modruš sa središtem u Ogulinu. Održivost vlasti Nezavisne Države Hrvatske na ovom prostoru te funkcioniranje upravnih organa bili su ugroženi čestim partizanskim napadima na ovaj prostor, posebice zbog toga što se nalazi i na važnom prometnom pravcu za sve zaraćene strane. Ratne godine obilježavaju sukobi većeg ili manjeg intenziteta te stalna stradanja civilnog stanovništva. Na temelju već poznate literature, ali i arhivskih izvora, želim donijeti neke nove spoznaje i podatke o ovim općinama u Drugom svjetskom ratu.

Drago Brajdić

Hrvatsko rodoslovno društvo

Općine Rakovica i Drežnik Grad u poratnim godinama Drugog svjetskog rata

Drugi svjetski rat je prostor općina Rakovica i Drežnik Grad obilježio velikim razaranjem, paležom i pljačkom, što se posebno odnosi na samo mjesto Rakovicu i to najviše na 1942. godinu i prvo „oslobođenje“. Tada je izginuo i najveći broj samih Rakovčana koji su branili mjesto. U završnim borbama 1945. godine i na križnim putovima izginuo je veliki broj mladih, tek regrutiranih domobrana, što se odnosi na čitav kraj. Broj nestalih i ubijenih po završetku rata također je velik, posebno civila, koji su nastradali najčešće od strane OZNA-e i KNOJ-a. Žrtve Drugog svjetskog rata i poraća na prostoru ovih dviju općina dosežu preko tisuću poginulih i ubijenih, ne računajući žrtve srpske strane koje su bile i veće, jer su Srbi posebno puno stradali od ustaških progona, a mnogi od njih i kao borci partizanskih jedinica.

Poraće se može podijeliti na dva dijela. Prvi, od 1945. do 1950. godine, bio je posebno težak za rakovičko stanovništvo, obilježen progonima, strijeljanjima i osudama na dugogodišnju robiju, sveopćom glađu i neimaštinom te provođenjem konfiskacije, tj. oduzimanjem „neprijateljske“ imovine.

U drugom dijelu poraća od 1950 pa nadalje, sve do početka šezdesetih godina, vlasti su nastavile s progonom, ne pružajući nikakvu perspektivu „nepoćudnima“, što je obilježeno čestim selidbama čitavih hrvatskih obitelji te posebno poznatim „bijegom preko granice“ hrvatskih mladića koji je često završavao kobno. Već početkom pedesetih u Rakovici je oformljena i poljoprivredna zadruha. Zemlja je počela zbog redovitije i bolje obrade davati veće prinose, ali ljudi su već počeli češće odlaziti na rad u druge krajeve, prvenstveno zbog agrarne prenapućenosti i radi boljih ekonomskih i životnih uvjeta.

Igor Vukić

Društvo za istraživanje trostrukog logora Jasenovac

Sudbina Jurja Paršića – ratnog jasenovačkog, a poratnog zavaljskog i drežničkog župnika

Katolički svećenik Jure Paršić rođen je 1911. godine u Svetoj Nedjelji na Hvaru. Bogoslovni studij pohađao je u Splitu te u Senju, gdje je zaređen 1937. godine. Nakon upravljanja župom Poljice na Hvaru, Paršić zbog ratnih prilika u ljeto 1941. dolazi kao izbjeglica u Zagreb. Nadbiskup Alojzije Stepinac šalje ga u jesen 1942. za župnika u Jasenovac, u mjesto pored kojeg je 1941. godine osnovan radni i koncentracijski logor. U Jasenovcu je ostao do 1945. godine. Na kraju rata OZNA ga je uhitila, ispitivala i pustila da pod lažnim imenom Matej Marušić od 1948. godine djeluje kao župnik u Zavalju kod Bihaća te u župama Rakovici, Drežnik Gradu i Vagancu. Godine 1958. prebjegao je u Austriju, a potom u Njemačku, gdje je i umro 1991. godine. Izlaganje će obuhvatiti i dosad neobjavljenu arhivsku građu o njegovu djelovanju u Jasenovcu te pisma koja je u emigraciji slao zapovjedniku jasenovačkog logora Dinku Šakiću, a koja su pronađena u Šakićevoj osobnoj ostavštini.

Ante Nazor

Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata

Prostor današnje općine Rakovica u Domovinskom ratu – prema izvorima nastalim za vrijeme srpske okupacije

U izlaganju ću, na temelju izvora koji se čuvaju u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata, prezentirati dokumente RSK u kojima se spominje područje današnje općine Rakovice. Njihov sadržaj pokazuje namjere i smjer borbenog djelovanja JNA i srpskih snaga na tom području te prikazuje pojedine događaje na tom području za vrijeme srpske okupacije koji su zabilježeni u službenim izvješćima tijela okupacijske vlasti. Na temelju tih podataka, ovisno o njihovoj količini, pokušat ću donijeti zaključak o ciljevima djelovanja JNA i srpskih snaga na tom području te odnos prema Hrvatima i njihovoj imovini za vrijeme okupacije toga područja.

Nenad Grgurica

Carinska uprava Republike Hrvatske

Carinski sustav na širem području Općine Rakovica od Domovinskog rata do otvaranja graničnog prijelaza Kordunski Ljeskovac 2017. godine

U procesu stjecanja samostalnosti Republike Hrvatske naročito važno bilo je provesti aktivnosti u svrhu uspostave neovisnog carinskog sustava i vođenje samostalne carinske politike, pri čemu je otvaranje graničnih prijelaza bilo temelj teritorijalnog suvereniteta. Prostor oko Rakovice dijelio je sudbinu ostalog privremeno okupiranog hrvatskog teritorija tijekom Domovinskog rata. U ratnoj agresiji okupacijom hrvatskih granica onemogućen je nadzor Carinske uprave zbog čega je Republika Hrvatska bila uskraćena za nenaplaćene carinske prihode i nezakonito izvezena materijalna, prirodna i kulturna dobra.

Neosporna povijesna činjenica je kako su prometnice na području Rakovice i ostalog dijela Korduna uz granicu bile pravci iz Republike Srpske Krajine prema teritoriju Bosne i Hercegovine, pod nadzorom 5. Korpusa Armije BiH i Autonomne Pokrajine Zapadne Bosne s kojima se odvijala prekogranična trgovina. Odvijanjem nelegalnog prometa roba preko privremeno okupiranih graničnih prijelaza, bez nadzora hrvatskih graničnih službi, narušavao se teritorijalni, pravni i fiskalni suverenitet te carinski sustav Republike Hrvatske, ali istovremeno i kršile rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda. Nakon što su u vojno-redarstvenoj operaciji Oluja oslobođene hrvatske granice na Kordunu i Lici, Carinska uprava je otvorila carinske ispostave Maljevac, Ličko Petrovo Selo, Bogovolja i Pašin Potok. Od 1. srpnja 2013. ustrojstvene jedinice Carinske dobile su dodatnu ulogu jer su na političkim i prometnim kartama postale ulazne carinske ispostave u Europsku uniju, a do potpune funkcionalnosti hrvatske granice na rakovičkom području dolazi otvaranjem graničnog prijelaza Kordunski Ljeskovac.

Na temelju arhivskog gradiva, zakona objavljenih u službenim glasnicima i drugih izvora, u radu će biti prikazan ustroj carinske službe na širem području Rakovice za vrijeme okupacije, poslijeratno otvaranje ustrojstvenih jedinica Carinske uprave na međunarodnim hrvatskim granicama te rad carinskih ispostava nakon što je Republika Hrvatska postala punopravna članica Europske unije.

Subota, 8. listopada 2022.

Gordana Poznanović Kovačević

Osnovna škola Eugena Kvaternika Rakovica

Osnovna škola Plitvička jezera

Geografska obilježja i demografija prostora današnje općine Rakovica

Općina Rakovica nalazi se na prijelaznom prostoru dviju hrvatskih tradicijskih regija - Like i Korduna. Administrativno pripada Karlovačkoj županiji i smještena je u njezinu južnom dijelu, s udjelom od približno 7,2 % u ukupnom teritoriju Županije. Na istoku graniči s Bosnom i Hercegovinom, na sjeveru sa Slunjom, na jugu s općinom Plitvička Jezera te na zapadu s općinom Saborsko. Prostire se na površini od 261 km². Općina obuhvaća 27 naselja, od kojih su dva, Jamarje i Kordunski Ljeskovac, prema Popisu iz 2021. godine bez stanovnika.

Prirodno-geografski gledano, prostor karakterizira umjereno-topla klima s toplim ljetima, s prevladavajućim krškim reljefom te rijekom Koranom kao najznačajnijim vodotokom. Prema Popisu iz 2021. godine, na prostoru općine Rakovica živjelo je 2284 stanovnika. Riječ je rijetko naseljenom prostoru, prosječne gustoće naseljenosti od 8,8 st./km². Prostor bilježi kontinuiran pad broja stanovnika posljednjih desetljeća, a depopulacija je ipak usporenija u posljednjem međupopisnom razdoblju (2011. – 2011. g.) u odnosu na prethodno (2001. – 2011. g.). Okosnicu gospodarske aktivnosti kraja čini turizam, koji se bazira na valorizaciji prirodne i kulturne baštine. U radu se donosi pregled prirodno-geografskih, detaljnija analiza demogeografskih obilježja te gospodarske osobitosti prostora općine Rakovica.

Janja Brajdić

Udruga Podplješivički graničari Zagreb

Povijesni razvoj župa Rakovica i Drežnik Grad

Povijest župa Rakovica i Drežnik Grad možemo početi proučavati još u srednjovjekovnom razdoblju. Ipak, razvoj i nastanak obaju župa, kakve ih danas poznajemo, pratimo tek od kraja 18. stoljeća. Župna crkva u Rakovici je posvećena svetoj Jeleni Križarici, a u Drežnik Gradu svetom Antunu Padovanskom. Ove župe prolazile su kroz turbulentna razdoblja uspona i padova. Najveći pad broja vjernika je u godinama nakon Drugog svjetskog rata, a najveće materijalne gubitke (paljenja i razaranja crkava) u Domovinskom ratu. Ove su župe tijekom povijesti bile u sastavu Kninske biskupije, Modruške biskupije, Senjsko-modruške biskupije, Riječke nadbiskupije te naposljetku od 2000. Gospičko-senjske biskupije. U lokalnom crkveno-administrativnom pogledu pripadaju Slunjskom dekanatu. Kroz izlaganje se želi opisati povijesni razvoj ovih župa korištenjem dostupne arhivske građe, literature te matica krštenih, umrlih i vjenčanih ovih župa.

Marko Kolić

Udruga Podplješivički graničari Zagreb

Prilozi za povijest školstva na području današnje općine Rakovica do 1941.

Autor će u izlaganju dati povijesni prikaz razvoja školstva na području općine Rakovica. U izlaganju je obuhvaćeno razdoblje od početka 19. stoljeća, kada se školstvo na rakovičkom području počinje intenzivnije razvijati do 1941., kada nastupaju krupne društveno-političke promijene koje su uvelike utjecale na daljnji razvoj rakovičkog školstva. U prvom dijelu izlaganja, autor će ukratko predstaviti društveno-politički kontekst razdoblja u kojem promatra rakovičko školstvo. U drugom dijelu izlaganja autor će pažnju posvetiti analizi rakovičkog školstva. Autor će u analizi promatrati različite aspekte, poput ključnih osoba i odgojno-obrazovnih mogućnosti koje su škole na rakovičkom području imale. Uz postojeću literaturu, autoru su u pripremi izlaganja od velike pomoći bili i arhivski izvori koji se čuvaju u Hrvatskom školskom muzeju i Hrvatskom državnom arhivu.

Tea Kasumović

Udruga Podplješivički graničari

Kulturna i strukovna društva na području današnje općine Rakovica od kraja 19. stoljeća do danas

Svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više ljudi, a s ciljem zaštite, promocije i njegovanja određenih ideja, po definiciji bi se nazivalo udruga. S druge strane, definicija društva bila bi skupina ljudi koji potaknuti zajedničkim interesima i uvjerenjima usmjeravaju zajedničko djelovanje na promociju tih interesa. Vođeni ovim definicijama, ovaj rad se bavi osnivanjem i djelovanjem takvih udruženja na današnjem području općine Rakovica od 19. stoljeća pa do danas. U 19. stoljeću takve udruge su bile malobrojne u manjim sredinama poput ove, ali ipak postoji pisani trag o njihovu postojanju. S godinama, sve više je takvih udruženja, a danas na području općine Rakovica postoje 22 udruge građana i prema registru udruuga Republike Hrvatske sve su aktivne u svojoj djelatnosti.

Danas su prisutne kulturne, sportske udruge, lovačka društva i razne građanske udruge kojima je cilj promicanje njihovih djelatnosti i poboljšanje društvenih prilika za određene skupine građana. U 19. stoljeću jedna od najčešćih udruženja bila su društva za osnivanje čitaonica. Jedna od njih je i čitaonica u Rakovici, čemu nam svjedoče sačuvana Pravila te čitaonice. Još jedno od ranijih društava u ovom kraju je Pogrebna zadruža Drežnik – Karlovac, o čemu također svjedoče Pravila društva, a kasnije u 20. stoljeću nastaje kulturno-umjetničko društvo Izvor, koje i danas postoji i ima za cilj promociju kulture i običaja rakovičkog kraja. Stoga, ovaj će rad biti koncentriran na povijest i nastanak triju spomenutih udruženja.

Tihana Oštrina

Javna ustanova Baraćeve špilje

Prirodna baština općine Rakovica

Izlaganjem će se iznijeti opće informacije o Javnoj ustanovi Baraćeve špilje - za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području općine Rakovica, Značajnom krajobrazu Baraćeve špilje i Natura 2000 speleološkim objektima unutar općine Rakovica. Dat će se povijesni pregled (s naglaskom na recentnije razdoblje) razvoja turizma vezanog za same Baraćeve špilje, a zatim i područje Značajnog krajobraza – kretanje broja posjetitelja, uređenje infrastrukture, proširenje ponude i sl. S obzirom na konstantno povećanje broja posjetitelja (uz izuzetak pandemijskog razdoblja) i činjenicu da se općina Rakovica nalazi na rubu Plitvičkih jezera, uočen je nedostatak posjetiteljske infrastrukture i potreba za dodatnim sadržajem koji će kvalitetno predstavljati prirodnu i kulturnu baštinu područja pa će se nešto više reći i o Posjetiteljskom centru Speleon, čija je izgradnja nedavno započela.

Na javnim ustanovama koje upravljaju zaštićenim područjima velika je odgovornost da stave resurse u funkciju održivog razvoja i budu generator novih radnih mjesta i gospodarske aktivnosti te stoga rad ove Javne ustanove može poslužiti kao pozitivan primjer.

Anamarija Bogović

Općina Cetingrad

Materijalna i nematerijalna kulturna baština općine Rakovica

Kulturna baština, bila ona materijalna ili nematerijalna, područja općine Rakovica sinergija je utjecaja dviju regija - kordunskog i ličkog dijela domovine. Prateći tako rad KUD-a „Izvor“ Rakovica, koji djeluje od 1978. godine i njegovu revitalizaciju nakon Domovinskog rata, u nastupima članova jasno vidimo kordunske, ali i one ličke dijelove narodne nošnje, instrumenata i napjeva. Iako su članovi „Izvor“ direktni nasljednici i prenositelji narodne tradicije rakovičkog kraja, najdetaljnije iščitavanje kulture vidljivo je u razgovoru sa starijom populacijom koja otkriva te minijaturne i najzanimljivije razlike unutar samog geografskog područja općine Rakovica. Iako vrlo slični, svadbeni, pogrebni i blagdanski običaji nisu posve jednaki, primjerice, u Rakovici, Drežnik Gradu ili Grabovcu. Stanovnici rakovičko-drežničkog kraja tako prate kordunsku tradiciju izrade božičnjaka, ali za razliku od drugih mjesta prijeratne zajedničke Općine Slunj posve usvajaju nošenje ličke kape. Ovo područje kao mjesto sinergije utjecaja nameće se kao vrlo zanimljivo svakom istraživaču, a kulturna baština, uz prirodne ljepote, budući je nositelj turističke priče koja je glavni akter razvitka cijele općine Rakovica. Stoga valja apelirati na lokalnu zajednicu koja će očuvanjem tradicije i običaja očuvati i identitet budućih generacija.

Mira Špoljarić

Turistička zajednica područja Plitvičke doline

Razvoj i perspektive turizma općine Rakovica

Turizam je pokretač razvoja gospodarstva općine Rakovica. Planskim dokumentima je određeno da se turizmu iz perspektive gospodarskog korištenja pristupi tako da se osigura konkurentnost turističke ponude na prirodnim uvjetima (šume, vode, spilje, krš, travnjačke površine), kulturnim dobrima i tradicijskoj baštini.

Područje Plitvičke doline obuhvaća dvije općine u Karlovačkoj županiji, Rakovicu i Saborsko. Formalno udruživanje u turističku zajednicu područja provedeno je u siječnju 2022. godine, a s ciljem razvoja turizma na kontaktnom području Plitvičkih jezera. Naziv „Plitvičke doline“ proizlazi iz prirodnih karakteristika te zemljopisnog položaja mikrodestinacije, ima za cilj povezati destinaciju s krajobrazom NP Plitvička jezera te time povećati i proširiti ponudu, a pripadajući prijedlozi vizualnog identiteta detaljno osmišljavaju i vizualno definiraju osnovne proizvode kulturno-turističke ponude mikrodestinacije.

Osim ponude Plitvičkih jezera, na destinaciji su se razvili brojni kvalitetni turistički proizvodi; dobro izgrađena mreža biciklističkih i pješačkih staza, Baraćeve špilje, Stari grad Drežnik, kanjon rijeke Korane, adrenalinski parkovi, *zip line*, *quad* vožnje, terenska jahanja, ranč dolina jele-na, velik broj ugostiteljskih objekata s odličnom gastronomskom ponudom, kvalitetni smještajni objekti s tri ili više zvjezdica koji posluju gotovo tijekom cijele godine, razlog su što je općina Rakovica s najvećim brojem dolazaka i noćenja turista u Karlovačkoj županiji.

Plitvičke doline nude odmaranje, relaksaciju, aktivnosti na otvorenom, lokalno stanovništvo turizam doživljava kao priliku da goste pozovu u svoj dom te je relativno nepoznato odredište koje je na tržištu novo i svježije te se kao takvo nameće kao predvodnik daljnjeg razvoja turizma na ovom području. Stoga, izazovi koji se postavljaju u daljnjim aktivnostima ogledaju se u marketinškom profiliranju ponude i razvoju atraktivnih povezanih turističkih proizvoda, integraciji privatnog i javnog sektora u turizmu u razvoju destinacijskog menadžmenta na principima održivog turizma te povećanju broja dolazaka, dužine boravka turista na destinaciji i stimulaciji turističke potrošnje.

Grafika i tisak:
Naklada Slap

Autor fotografije:
Josip Svetić